

INST. FOR ARKEOLOGI, KUNSTHISTORIE OG NUMISMATIKK		
Universitetet i Oslo		
Saksb.:	- 1 APR 1997	Kopi:
JHL		
Ark.:	0632-44	
Saksnr. 97798	Dok. nr. 4	

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
3020 Drammen
Besøksadresse: Hauges gate 89
Telefon 32 80 85 00
KULTURADMINISTRASJONEN
Telefax: 32 80 86 72

Universitetet i Oslo, IAKN
Frederiksgt. 3
0164 OSLO

Vår dato: 24.03.97
Deres dato:
Vår ref.: 97/ 547 ilgl/-
Deres ref.:

GRAVING I FORBINDELSE MED SIKRING AV ROLLAG STAVKIRKE,
SKADE PÅ RYDNINGSRØYS, ROLLAG PRESTEGÅRD GNR 44 BNR 1,
ROLLAG KOMMUNE, BUSKERUD

I forbindelse med anleggelse av en vannledning til Rollag stavkirke, ble det registrert rydningsrøyser i området som kunne bli berørt. Røysene er svært sannsynlig førreformatoriske. Vi viser til vårt brev av 12.12.1996 til Rollag kommune hvor vi stiller krav til hvordan arbeidet skulle utføres.

Det er foretatt inngrep langs eksisterende veg som vi ikke var kjent med. En røys er sterkt skadet. Se vedlagte rapport. Det vil ikke bli gjort noe mer arbeid her før det er foretatt undersøkelser. Rollag kommune ved teknisk sjef er gjort kjent med at de må dekke kostnader ved en arkeologisk undersøkelse.

Fylkeskommunen har planer om å registrere og få målt opp hele røysfeltet sommeren 1997. Vi ber om at det blir gjort undersøkelser av røysa og tatt ut prøver for 14C dateringer.

Med hilsen

Geir Helgen
fylkeskonservator

Inger Liv Gøytil Lund
arkeolog

Vedlegg: Kopi av brev fra 12.12.1997
Kartkopi
Kopi: Riksantikvaren
Rollag kommune, teknisk etat

Vedlegg 1 / Tilhører
Sak: 971 798-4

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
3020 Drammen
Besøksadresse: Hauges gate 89
Telefon 32 80 85 00
KULTURADMINISTRASJONEN
Telefax: 32 80 86 72

Rollag kommune
Teknisk etat
3626 ROLLAG

Vår dato: 12.12.96
Deres dato: 12.12.96
Vår ref.: 4363/96 ilgl/-
Deres ref.:

SIKRING AV ROLLAG STAVKIRKE - ANLEGGING AV HØYDEBASSENG ROLLAG KOMMUNE

Vi viser til befaringsrapport 09.12.96 med teknisk sjef og kulturkonsulent.

I heles åssiden nord for kirken der vannledningen planlegges lagt, ligger det røysar. De fleste røysene er sikre rydningsrøysar og flere av dem ligger ved små terrasser. Noen av røysene har et slikt utseende og en slik form at de kan vere gravrøysar. Forsker Jan Henning Larsen ved Oldsaksamlingen har også vært med og sett på røysene og vi er enige om at røysene er førreformatoriske kulturminner og dermed automatisk fredet i h.h. til lov om kulturminner.

Røysene er ennå ikkje kartlagt og registrert da vi hadde planer om å gjere dette i samarbeide med kommunen. Det ble ikkje anledning til å gjere dette i høst. Vi har hatt kjennskap til at det var planer om å legge en vannledning her, men hadde ikkje fått planene tilsendt fra kommunen og regnet derfor med at dette ikkje var aktuelt ennå. Det var lokalbefolkning som varslet om de nær forestående planene. Det ble derfor foretatt en befaringsrapport for å få avklart om røysene vill bli berørt.

Traseen for Vannledningen ble påvist i marka. Det var ca. 0,20 meter snødekke i området, men likevel kunne en se konturene av mange av røysene.

Traseen for vannledningen kan ikkje aksepteres slik den var planlagt. Det går en traktorveg, ca. 4 meter bred som vi mener vannledningen bør legges i. Noen av røysene ligger helt i kanten av denne traktorvegen. Teknisk sjef sier at det er nødvendig med 8 meters bredde for å legge vannledningen og for å komme fram med store maskiner og lastebiler ved siden av. Dette medfører at flere røysar vil gå tapt. P.g.a. snømengden var det vanskelig å finne ut hvor mye som kan bli berørt.

Konsekvensen av dette må bli at enten må tiltaket utsettes til det er bar og frostfri mark og vi kan foreta de undersøkelser som er nødvendige for å kartlegge området, eller at arbeidet må utføres innenfor de 4 meterne som er bredden på traktorvegen. Dersom det første alternativet blir valgt, vil det medføre en utsettelse, kanskje på 1/2 år for sikring av kirken. Dersom det siste alternativet blir valgt, vil dette kanskje medføre større kostnader for kommunen.

Vi har diskutert saken med saksbehandlere hos Riksantikvaren og Universitetet i Oslo, IAKN og er kommet fram til følgende:

Vi kan ikke akseptere at det blir gjort inngrep i 8 meters bredde i det området hvor røysene ligger. Tiltaket må holdes innenfor bredden til traktorvegen som er på ca. 4 meter. Det må også vises forsiktighet ved legging av vannledningen langs eksisterende veg før man går inn på traktorvegen. Dersom fyllmasser må midlertidig deponeres utenfor vegen og traktortraseen, må det legges duk under massene og arbeidet må utføres med forsiktighet. Dersom denne løsningen blir valgt, må vi bli kontaktet i god tid før tiltaket settes i gang slik at vi kan følge arbeidet og orientere anleggsarbeiderne før anleggsstart.

Dersom kommunen velger å vente med tiltaket til vi har foretatt befarings på bar og frostfri mark, må det søkes Riksantikvaren om utsettelse på fristen for sikring av stavkirken. Vi ser at dette kan være en uheldig løsning.

Riksantikvaren ved Trond Engen og Geir Erik Bardalen har fulgt arbeidet med grøftegraving ved kirken. De ble presentert for et alternativ til vannledningstrase som lå mye lenger sør og gikk i et mye brattere terreng opp til høydebassenget. Vi har blitt informert om at dette var en god løsning. Det ble ikke registrert kulturminner der.

Med hilsen

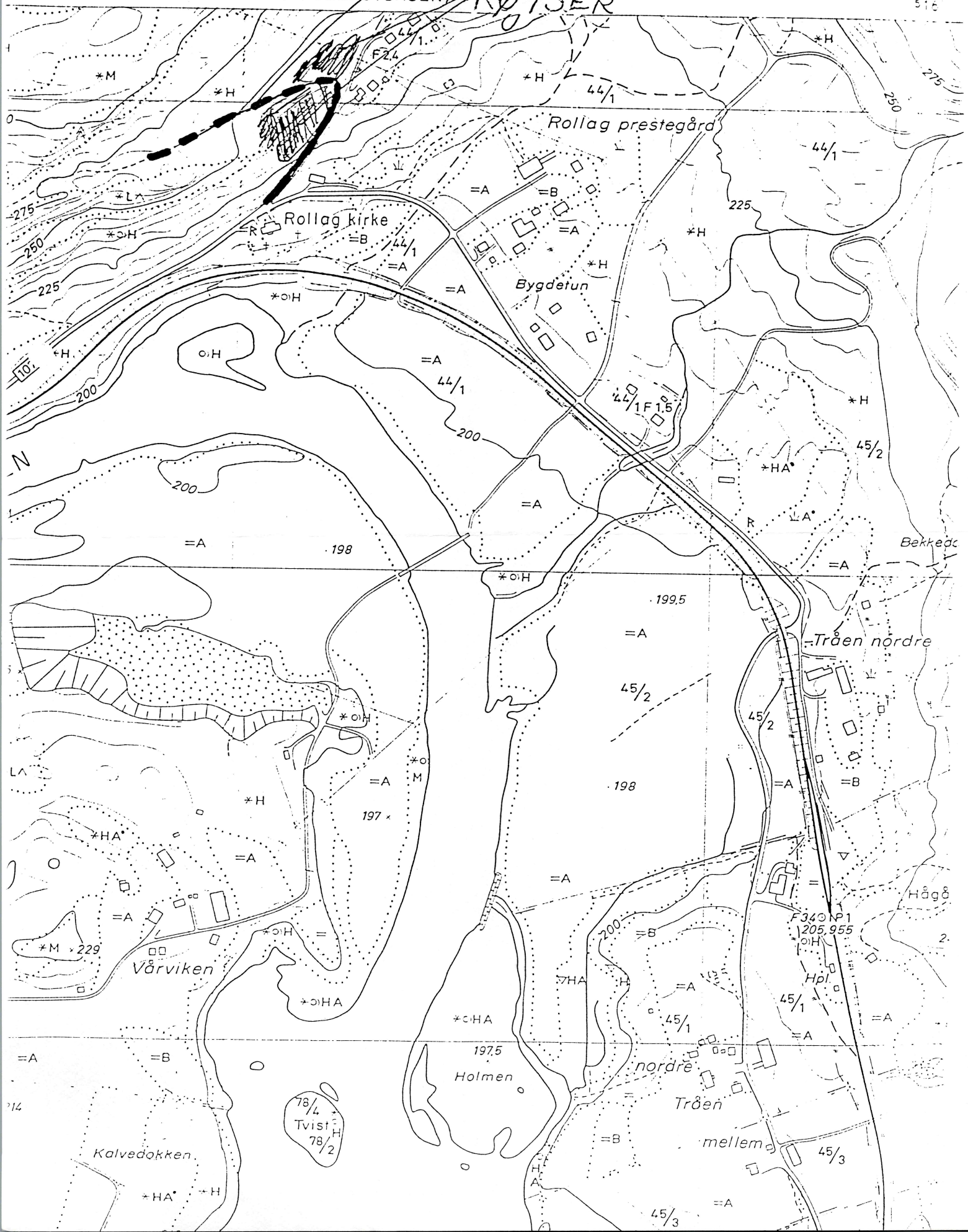
Åse Klundelien
fylkeskultursjef

Inger Liv Gøytil Lund
arkeolog

Vedlegg:

Kopi: Universitetet i Oslo, IAKN
Riksantikvaren
Rollag kommune, kulturkontoret

TRAKTORVEG (TROLLHOVDÅSEN) RØYSER

**SKADE PÅ RYDNINGSRØYS, ROLLAG PRESTEGÅR, 44/1
ROLLAG KOMMUNE, BUSKERUD**

Etter å ha blitt varslet om at en rydningsrøys var skadet, foretok undertegnede befarings på stedet 21.03.97. Se vedlagt kartavmerkinger.

I følge teknisk sjef i kommunen, hadde anleggsarbeiderne ikke i oppgave å grave grøft og renske langs vegen opp til området ved vannledningen. Arbeidet var utført av maskinkjøerne på eget initiativ da grusvegen ble dårlig p.g.a. all kjøringen med tunge maskiner. Teknisk sjef i kommunen kjente derfor ikke til at dette arbeidet var gjort før i ettertid.

En god del av røysa var fjernet og ved litt opprensning, i den grad det lot seg gjøre p.g.a. tele, kom det fram en tydelig profil. I profilen var bredden på røysa SV-NØ retning ca. 4 m. Hvor mye som er igjen av røysa er vanskelig å si da det ligger mye jord over, den framtrer som en terrasse. Under røysa og ca. 1,10 m under markoverflaten er det et lag med kullblandet jord som viser gammel markoverflate.

Det kan se ut som hele området hvor det ligger rydningsrøys er svidd av før det er ryddet og delvis terrassert. Noen av røysene har så fin form at de kan være gravrøys.

Den nære beliggenheten til Rollag stavkirke, som er fra tidlig middelalder, kan tyde på at røysene er av høy alder. Folk i bygda kjente ikke til røysene før det var planer om å legge vannledning her. Det har ikke ligget noen husmannsplass under prestegården her.

24.03.1997

Inger Liv Gøytillund

